

Stavanger INP's partiprogram

2027 - 2031

**Når Stavanger har styrke,
får folk trygghet.**

INNHALDSFORTEGNELSE

Stavanger INP – Program 2027–2031

Når Stavanger har styrke, får folk trygghet.

Forord

Kapittel 1 – Eldrepolitikk

Verdighet kan ikke effektiviseres bort

Trygg omsorg, kapasitet før krise og respekt for livsinnsatsen

Kapittel 2 – Barnehage

Små barn trenger voksne med tid

Trygghet, varme og kvalitet i praksis – ikke i skjemaer

Kapittel 3 – Grunnskole

Ro til å lære – autoritet i klasserommet

Kunnskap, trygghet og tydelige rammer for barn og lærere

Kapittel 4 – Helse og omsorg

Hjelp før det blir dyrt og vondt

Nærhet, tilgjengelighet og tjenester som faktisk virker

Kapittel 5 – Legetjenester for barn og unge

Tidlig hjelp er ansvarlig politikk

Lav terskel, psykisk helse i sentrum og innsats der barna er

Kapittel 6 – Bymiljø og utbygging

En by for hverdagen – ikke bare for tegnebrettet

Boliger folk har råd til, tilgjengelighet og praktiske løsninger

Kapittel 7 – Innovasjon og næring

Vi bygger på det som virker

Jobber, kompetanse og verdiskaping – uten symbolpolitikk

Kapittel 8 – Innbyggerkontakt og medvirkning

Folk skal påvirke før beslutninger tas

Åpenhet, klart språk og reell medvirkning

Kapittel 9 – Ungdomspolitik

Unge skal ha plass – ikke bare en stemme
Trygg fritid, psykisk helse og reell innflytelse

Kapittel 10 – Kultur og frivillighet

Felleskap før prestisje

Kapittel 11 – Økonomi og organisasjon

Ryddig styring er rettferdig styring
Mindre byråkrati, klare prioriteringer og respekt for skattepengene

Kapittel 12 – Små- og mellomstore bedrifter

Jobbene, tryggheten og hverdagen vår
En kommune som hjelper lokale bedrifter å lykkes

Kapittel 13 – Styring av Stavanger

Hvem har ansvaret når noe går galt?
Derfor vil INP endre hvordan Stavanger styres

Kapittel 14 – Flyktninger, ansvar og kommunens grense

Hjelp må være mulig for å være riktig

FORORD

I Stavanger henger alt sammen. Når folk har arbeid, trygghet og mulighet til å skape sitt eget livsgrunnlag, får vi også en kommune som kan ta vare på både barn, unge, voksne og eldre. Et sterkt lokalt næringsliv gir oss barnehager med tid, skoler som virker, helsetjenester som er der når livet vakler og omsorg som møter mennesker med varme og verdighet.

Arbeid og verdiskaping gir oss rom til å bygge en by som fungerer i virkeligheten – med boliger folk har råd til, trygge nabolag, gode fritidstilbud og kultur som vokser nedenfra. Det gir oss mulighet til å hjelpe de som trenger det mest, og til å styre kommunen ryddig, ansvarlig og med respekt for skattepengene.

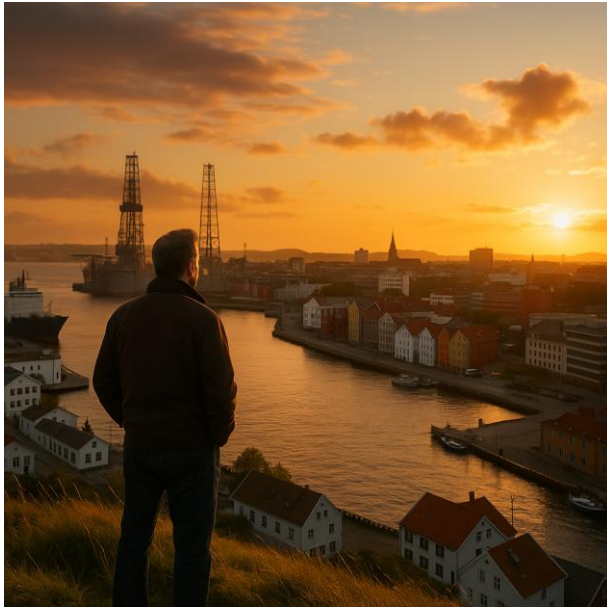
Når lokale bedrifter lykkes, får vi flere jobber, sterkere fellesskap og en kommune som står støtt. Da kan vi gi ungdom en framtid å tro på, eldre en alderdom med verdighet, og familier en hverdag som faktisk går rundt. Da kan vi bygge en by der folk blir hørt, der beslutninger tas nærmere innbyggerne, og der alle kjenner at de betyr noe.

Alt vi gjør, bygger på dette:

Når mennesker får skape verdier, får Stavanger styrke.

Når Stavanger har styrke, får folk trygghet.

KAPITTEL 1 – ELDPOLITIKK

Når folk har arbeid og trygghet, fungerer hele Stavanger – alt annet bygger på det.

Stavangers eldre har båret byen på ryggen. De fortjener trygghet, ikke ventelister og bortforklaringer. INP vil bygge kapasitet før krisene kommer, styrke hjemmetjenesten og gi pårørende bedre støtte. Verdigheten skal tilbake i eldreomsorgen – og Stavanger skal være byen som holder ord.

Stavangers eldre har båret denne byen på ryggen. De fortjener trygghet, ikke ventelister. I dag står for mange alene hjemme altfor lenge, presset inn i en «bo hjemme»-politikk som er blitt en sovepute for manglende kapasitet. Det finner vi oss rett og slett ikke i.

Vi vil bygge og drifte flere sykehjem og omsorgsboliger – fordi verdighet ikke kan effektiviseres bort. Dette finansieres gjennom omprioriteringer, ikke økte skatter. Hjemmetjenesten skal være et løft, ikke et plaster. Trygghetsalarmer og moderne hjelpemidler skal gi frihet, ikke dekke over underbemanning.

Pårørende er en uvurderlig ressurs – de skal ikke straffes med parkeringsjakt og dårlig samvittighet. Kommunen skal møte dem med respekt, ikke hindringer.

Eldresenter skal være levende møtesteder – ikke venterom for ensomhet, men med aktivitet, fellesskap og varme – ikke parkeringsplasser for ensomhet.

Demensomsorgen skal bygges rundt mennesker, ikke systemer. Vi utvikler en lokal demensstrategi som setter trygghet, forutsigbarhet og menneskelig omsorg i sentrum.

Vi skylder våre eldre mer enn lovnader. Vi skylder dem handling – og Stavanger skal være byen som holder ord.

Verdighet skal ikke effektiviseres bort. Vi bygger flere sykehjem og omsorgsboliger, styrker hjemmetjenesten og reduserer konsulentbruk. Eldreomsorg skal være faglig sterk, stabil og nær.

KAPITTEL 2 – BARNEHAGE

Trygge jobber og et sterkt lokalt næringsliv gir rom for barnehager med tid, varme og nok folk.

Barnehagen er barnets første møte med verden, og den skal være trygg, varm og bemannet – ikke styrt av skjemaer og effektiviseringskrav. INP vil ha flere ansatte, mer tid og mindre byråkrati, slik at barna blir sett og fulgt opp. Samarbeidet med helsestasjonene styrkes, og barnehagene skal holde åpent hele sommeren. Foreldre skal kunne leve livet sitt – ikke planlegge etter kommunens åpningstider. Dette er en omprioritering av ressurser, ikke en økning i kommunens totale kostnadsnivå.

Barnehagen er barnets første møte med verden utenfor hjemmet. Det skal ikke være et sted der små unger blir en brikke i et system. Det skal være et sted der de blir sett, løftet og møtt med kjærlighet.

I dag presses bemanningen for langt. For mange barn blir stående i døråpningen og vente på voksne som ikke har tid nok. Det er ikke pedagogikk. Det er politikk som svikter barna.

Barnehagen skal være trygg, varm og bemannet. Mindre byråkrati – mer tid med barna. Samarbeidet med helsestasjonene styrkes. Lokale tjenester skal være tilgjengelige og praktiske.

Vi vil ha flere ansatte, bedre tid og tryggere rammer i alle barnehager i Stavanger. Kvalitet skapes av mennesker – ikke av brosjyrer og fine ord.

Samarbeidet mellom barnehage og helsestasjon skal styrkes slik at barn med behov fanges opp tidlig, og familier får støtte før små utfordringer blir store bekymringer. Språk, lek og trygghet skal være grunnmuren – ikke skjemaer og rapporteringskrav.

Familier lever forskjellige liv. Derfor skal barnehagene i Stavanger holde åpent hele sommeren. Foreldre skal ikke måtte planlegge ferien etter kommunens åpningstider.

Vi bygger barnehager som gir barn en sterk start – og foreldre tryggheten de trenger for å stå i hverdagen.

KAPITTEL 3 – GRUNNSKOLE

En skole som virker, bygges på en kommuneøkonomi som står støtt – og den kommer fra arbeid.

Skolen skal være et sted der barn får ro, trygghet og tydelige rammer. INP vil gi læreren autoriteten tilbake, redusere detaljstyring og sørge for at mobbing møtes med handling – ikke papirarbeid. De yngste skal lære med blyant, papir og bøker, og skolebyggene skal være trygge, friske og godt vedlikeholdt. En fast vaktmester på hver skole er ikke luksus, men god økonomi og god omsorg.

Skolen i Stavanger skal være et sted der barn får ro, trygghet og tydelige rammer. I dag er det altfor mange barn som sitter i et klasserom uten å bli sett, og altfor mange lærere som blir strukket for langt i en hverdag der tiden ikke strekker til. Skolen skal ikke være et sosialt eksperiment. Den skal være et sted der unger får ro til å lære – og det forutsetter nok voksne i klasserommet.

Derfor vil INP verne lærernormen. Lærernormen er ikke et tillegg i skolen, men en grunnmur. Den sikrer at antall lærere står i forhold til antall elever, og at barn faktisk blir sett, fulgt opp og undervist. Uten lærernormen blir klasserommene større, tempoet høyere og forskjellene større. Det rammer alltid dem som trenger mest.

Læreren skal være sjef i klasserommet – punktum. Det betyr mer handlingsrom, mindre detaljstyring og tydelig støtte når det smeller. Når en lærer stopper vold eller uro, skal kommunen stå bak læreren – ikke bak permer og retningslinjer. Autoritet uten støtte er tomme ord. Autoritet med nok voksne rundt barna skaper trygghet.

De første skoleårene skal handle om det viktigste: lesing, skriving og grunnleggende ferdigheter. Det krever ro, tid og voksen tilstedeværelse. Blyant, papir og bøker gir konsentrasjon – skjerm gjør det ikke. Digital kompetanse kommer senere, når det faktisk gir læringseffekt. Vi tar tilbake læring som virker.

Mobbing skal møtes med handling, ikke permer. Hvis noen må flyttes ut av klassen, skal det være mobberen – aldri offeret. Det sender et tydelig signal: trygghet kommer først. For at dette skal fungere i praksis, må lærere ha tid, støtte og nok kolleger rundt seg. Lærernormen er avgjørende også her.

Og trygghet handler også om selve byggene. Skolen skal være et sikkert sted, der lufta er ren nok til at både barn og lærere kan puste uten å bli syke. Ingen skal sitte en hel skoledag i dårlig ventilasjon, fukt eller muggsopp. Et skolebygg som gjør folk syke, er ikke et læringsmiljø. Det er et svik.

Programmering og digital kompetanse kommer senere, når barna er klare for det – ikke fordi Norge skal fungere som et teknologisk utstillingsvindu. INP vil ha mobiltelefonfri skole.

Når skole og hjem samarbeider tett, vinner barnet. Ingen lærer alene, ingen forelder alene – og ingen elev skal falle mellom stolene. Men samarbeid forutsetter kapasitet. Når lærere løper mellom for mange elever, forsvinner rommet for dialog og oppfølging.

Vi bygger en skole med ryggrad, varme og tydelige grenser. En skole som faktisk virker. En skole der læreren har autoriteten, elevene har roen – og der lærernormen sikrer at voksne er til stede i barnas hverdag.

Skolen er ikke bare klasserom og læreplaner. Den er også et bygg som skal tåle hundrevis av barn, hver eneste dag. I dag ser vi altfor ofte at små skader får utvikle seg til store problemer fordi ingen har ansvar for å følge med i hverdagen. En løst list, en lekkasje, en dør som ikke lenger lukker skikkelig eller et ventilasjonsanlegg som ikke fungerer, blir oversett – helt til det ender i fukt, mugg, stengte rom og dyre rehabiliteringer.

Det er ikke mangel på rapporter som er problemet. Det er mangel på folk som faktisk er til stede.

INP vil derfor gjeninnføre fast vaktmesterfunksjon på skolene. Ikke som en luksus, men som sunn fornuft. En vaktmester som kjenner bygget, som er der hver dag, og som ser når noe ikke er som det skal. Små feil kan fikses raskt, før de vokser seg store. Skader kan oppdages tidlig, før de går utover inneklimate, helse og læringsmiljø.

Dette handler også om respekt for de som jobber og lærer på skolen. Lærere skal være lærere – ikke meldere av tekniske feil som forsvinner i systemet. Elever skal slippe å sitte i klasserom med dårlig luft, kalde rom eller midlertidige løsninger som blir permanente.

En vaktmester på skolen er ikke luksus. Det er god økonomi og sunn fornuft. Forebygging sparer store utgifter senere. Det koster langt mindre å skru til en skrue i tide enn å rive opp et helt bygg i etterkant. Det er forebygging i praksis – ikke i planer og strategier.

INP vil ta vare på skolebyggene våre fordi de er arbeidsplassen til både barn og voksne. En skole som forfaller, sender et tydelig signal: at dette ikke er viktig. Det signalet vil vi snu.

Trygge, godt vedlikeholdte skolebygg og nok voksne i klasserommet er en forutsetning for ro, helse og læring. Derfor vil INP både verne lærernormen og sørge for at skolene har folk til stede – hver dag.

Dette er forskjellen på politikk som forklarer – og politikk som handler.

Alle som har barn i skolen, vet hvordan det føles når ungen kommer hjem og sier at det var kaos i timen igjen. Det er nettopp det vi vil gjøre noe med.

KAPITTEL 4 – HELSE OG OMSORG

Gode helsetjenester krever et solid økonomisk fundament, og det skapes av folk som jobber.

I dag må altfor mange forklare historien sin igjen og igjen, vente for lenge eller bli sendt hjem med beskjed om å «se det an». INP vil styrke hjemmebaserte tjenester, bygge fagmiljøer og sørge for at psykisk helse blir en hovedsak – ikke en bisetning. Når livet vakler, skal Stavanger være kommunen som holder deg oppe, ikke den du må kjempe mot.

Helse og omsorg handler om mennesker som trenger trygghet – ikke om budsjetter som skal se pene ut. I Stavanger er det for mange som må kjempe for hjelp de egentlig har krav på. Det skaper utrygghet, avmakt og unødvendige kriser. Vi vil snu dette. Vi bygger en omsorgstjeneste som møter folk før problemene vokser seg store.

Vi bygger en omsorgstjeneste som møter folk før problemene vokser seg store. Det handler ikke om store ord, men om nærhet: at noen ringer tilbake, at noen kommer når de skal, og at hjelpen faktisk virker.

Hjemmebaserte tjenester skal styrkes kraftig. Det betyr flere ansatte, mer fagkompetanse og vi kutter papirbyråkrati, ikke faglig kvalitetssikring. Når folk trenger hjelp, skal ansatte ha tid til å gi den – ikke tid til å fylle ut skjemaer.

Psykisk helse er en krise det snakkes mye om, men handles altfor lite på. Barn, voksne og eldre skal få hjelp uten å måtte forklare desperasjonen for fem ulike instanser først. Vi vil ha kortere køer, flere behandlere og bedre oppfølging – ikke flere planer i skuffer. Tidlig innsats er både bedre for folk og billigere for kommunen.

Rusomsorgen skal møte mennesker med verdighet, grenser og ansvar. Vi må stoppe runddansen der folk faller mellom etater og står igjen alene.

Teknologi skal brukes med klokskap – som et verktøy, ikke en erstatning for mennesker. Den kan gi trygghet og effektivitet, men den skal aldri erstatte menneskelig omtanke.

Tannhelse skal ikke være et klasseskille. Ingen skal måtte utsette tannlegebesøk fordi lommeboken er tom.

Når livet vakler, skal Stavanger være kommunen som holder deg oppe – ikke den du må kjempe mot.

Helse handler om trygghet og tilgjengelighet. Vi styrker fagmiljøene, reduserer byråkrati og bygger intern kompetanse. Psykisk helse prioriteres, og tjenester skal virke i virkeligheten – ikke bare i budsjetter

KAPITTEL 5 – LEGETJENESTER FOR BARN OG UNGE

Tidlig hjelp er mulig når kommunen har arbeidsplasser og inntekter som gir handlingsrom.

Barn og unge skal aldri måtte vente på å bli tatt på alvor. INP vil styrke skolehelsetjenesten, gi helsestasjonene flere ansatte og etablere mobile team som møter barn og ungdom der de faktisk er. Psykisk helse skal være en hovedsak, ikke et vedlegg. Når unge trenger hjelp, skal Stavanger være en by som stiller opp – ikke en by som ber dem vente.

Barn og unge skal aldri måtte stå i kø for å bli tatt på alvor. I dag er det altfor mange familier som møter stengte dører, lange ventelister og systemer som sender dem rundt i sirkel. Når barn trenger hjelp, skal kommunen stille opp – ikke stille krav til kalenderen deres.

Vi styrker skolehelsetjenesten og gir helsestasjonene flere ansatte, mer tid og bedre verktøy. Barn og unge skal ha lav terskel for å søke hjelp, og høy tillit til at de blir hørt. Når de banker på, skal ikke kommunen svare med «vent litt» – men med handling.

Vi etablerer mobile team som kan oppsøke der behovene faktisk er. Dette er en målrettet investering som reduserer behovet for dyrere tiltak senere. Det betyr at hjelpen kan komme hjem, til skolen, til fritidsarenaen – eller der ungdommen selv føler seg trygg. Ingen unge skal falle mellom stolene fordi systemet er vanskeligere å finne fram i enn selve hjelpen.

Psykisk helse skal være en hovedsak. Ikke et vedlegg. Ikke en note nederst på et budsjett. Mange unge bærer på uro, press, usikkerhet og håpløshet. Da er det vårt ansvar å møte dem med varme, tydelige rammer og profesjonell hjelp som virker.

Legetjenestene for barn og unge skal gi trygghet. De skal gi svar. De skal gi hjelp tidlig – lenge før problemer rekker å sette seg fast.

Når våre yngste trenger oss, skal Stavanger være en by som stiller opp uten å nøle.

Tidlig innsats, mobile team og tilgjengelige helsestasjoner. Psykisk helse skal være en hovedsak. Stavanger skal være en foregangskommune for helsetjenester for barn og unge.

KAPITTEL 6 – BYMILJØ OG UTBYGGING

En by som fungerer i hverdagen, må bygges på verdier skapt av mennesker som jobber her.

Stavanger skal være en by som fungerer i virkeligheten, ikke bare på tegnebrettet.

INP vil prioritere boliger folk har råd til, nok parkeringsplasser og kollektivtrafikk som faktisk tar deg dit du skal. Vi sier nei til upraktiske prestisjeprosjekter og ja til løsninger som gjør hverdagen enklere.

Naturen skal tas vare på – men symbolpolitikk som ikke virker, skal bort.

Stavanger vokser, men byen må vokse på en måte som folk faktisk kan leve med. I dag presses det gjennom prosjekter som gjør hverdagen mer komplisert enn den trenger å være, samtidig som helt grunnleggende behov – som parkering, trygghet og tilgjengelighet – blir skjøvet til side. Det er ikke slik en by skal bygges

Vi vil ha en byutvikling som starter med menneskene som bor her. Nye parkeringsløsninger skal etableres innenfor eksisterende bystruktur, ikke på bekostning av natur eller grøntområder. Det betyr trygge nabolag, gode grøntområder, nærhet til skole og fritidstilbud – og boliger folk har råd til. Ikke luftige visjoner som passer bedre i Oslo enn i Stavanger.

Stavanger skal ha tilstrekkelig med parkeringsplasser både i sentrum og i bydelene. Folk kjører bil fordi de må – ikke fordi det er en hobby. Det skal ikke være et luksusproblem å hente unger, besøke eldre eller komme seg på jobb. Vi setter hverdagslogikken tilbake i politikken – der den hører hjemme.

Vi sier ja til barnevennlige områder, ja til seniorboliger med tilpassede løsninger, og ja til samarbeid med boligbyggelag for å gi folk med vanlige inntekter mulighet til å eie. Stavanger skal ikke bli en by der kun de mest velstående har nøkkel til egen bolig.

Når det gjelder kollektivtrafikken, prioriterer vi det som virker: flere busser, hyppigere avganger og løsninger som faktisk tar deg dit du skal. Kollektiv og bil er ikke motsetninger – folk skal velge det som fungerer. Ikke dyre og upraktiske prestisjeprosjekter som spiser seg gjennom byrommet.

Stavanger skal vokse – men det skal være en vekst som skaper trivsel, trygghet og tilgjengelighet. En by bygd med hjerte og hode, ikke med pekefingeren.

En by som fungerer i virkeligheten: boliger folk har råd til, parkeringsplasser som dekker behov, og kollektivtrafikk som virker. Vi prioriterer prosjekter som skaper nytte – ikke prestisje. Energi- og miljøpolitikk skal være realistisk.

Stavanger INP skiller tydelig mellom naturvern og kostbar symbolsk klimapolitikk. Vi vil ta vare på natur, grøntområder, kystlinje og nærmiljø – men sier nei til dyre klimatiltak som ikke gir målbar effekt, men som går på bekostning av skole, helse og eldreomsorg.

KAPITTEL 7 – INNOVASJON OG NÆRING

Arbeid og lokale bedrifter er selve motoren som holder Stavanger i gang – hver eneste dag.

Stavanger er Norges motor for energi, teknologi og kompetanse. INP vil bygge videre på styrkene våre, ikke skamme oss over dem. Vi vil ha et næringsliv som får arbeidsro, mindre byråkrati og bedre tilgang på kapital gjennom et lokalt investeringsfond. Stavanger skal være en by som tiltrekker gründere, fagfolk og talent – og som utvikler teknologi som virker, ikke symbolpolitikk som koster.

Stavanger er Norges motor for energi, teknologi og kompetanse. Dette er ikke en by som sitter og venter på utviklingen. Dette er en by som skaper den. Likevel har næringspolitikken de siste årene vært preget av forvirring, symbolpolitikk og lite forståelse for hva som faktisk skaper arbeidsplasser.

Vi vil ha en næringspolitikk som tar utgangspunkt i virkelighet, ikke prestisje.

Stavanger skal være en magnet for gründere, investorer, fagfolk og talent fra hele verden. Vi vil etablere et lokalt investeringsfond som gir spirende bedrifter kapital og mulighet til å vokse. Fondet skal kun investere i tiltak som gir arbeidsplasser og målbar effekt – ikke symbolpolitikk. Startup-visum og en tydelig talentstrategi gjør byen attraktiv for de som tør å tenke stort.

Vi kobler næringsliv, forskning og utdanning tettere sammen. Nye teknologier skal ikke bare importeres – de skal utvikles her, av mennesker som faktisk forstår energisektoren, havet, industrien og mulighetene som ligger i regionen.

Olje- og gassklyngen er en enorm styrke – ikke noe vi skal skamme oss over. Den kompetansen kan ikke kopieres. Den kan derimot brukes til å drive fram innovasjon på tvers av bransjer – fra robotikk og automasjon til havbruk, romfart og medisinsk teknologi.

Samtidig skal Stavanger være en by der små og mellomstore bedrifter får vokse i fred, uten at kommunen hemmer dem med unødvendige krav, kompliserte prosesser og politiske innfall.

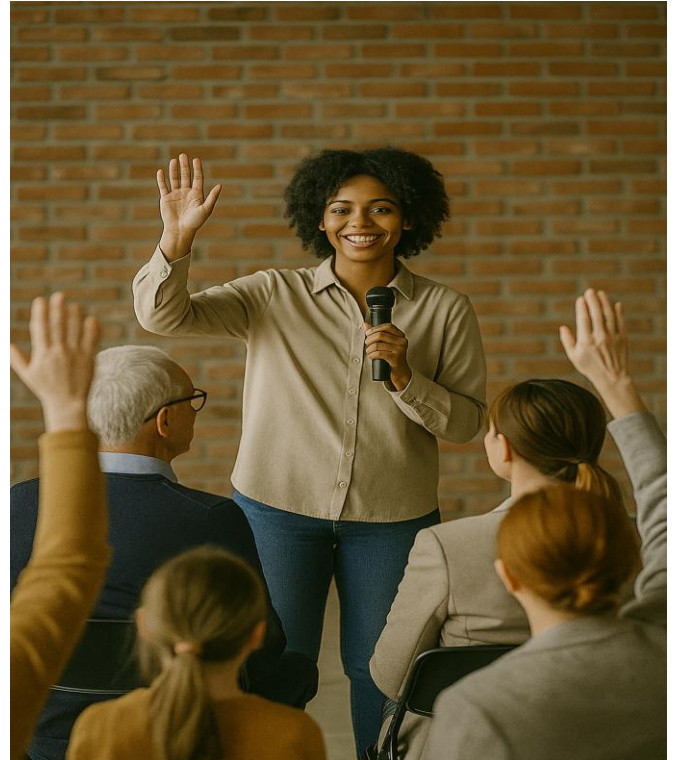
Vi vil ha en by der ideer får luft, kapital får retning og gründere får sjansen. Stavanger skal være stedet der drømmer kan realiseres, ikke der de begravnes i byråkrati.

Stavanger skal lede, ikke følge. Vi bygger videre på Norges sterkeste fagmiljøer og olje- og gassklyngen. Lokalt investeringsfond, mindre byråkrati og næringsliv som partner. Vi utvikler teknologi som virker – ikke symbolpolitikk.

KAPITTEL 8 – INNBYGGERKONTAKT OG MEDVIRKNING

Når folk skaper verdiene, skal de også ha reell innflytelse på hvordan kommunen styres.

Politikken i Stavanger skal ikke foregå bak lukkede dører. Innbyggerne skal få påvirke før beslutningene tas, og språket kommunen bruker skal være klart, forståelig og ærlig. INP vil styrke bydelsutvalg, borgerpanel og åpne møter – ikke som pynt, men som reelle arenaer for innflytelse. Når folk engasjerer seg, skal det merkes i beslutningene.

Alt for ofte blir politikken i Stavanger noe som foregår bak dører, i møterom og i dokumenter folk aldri får lese. Resultatet er mistillit, avstand og en opplevelse av at kommunen lever sitt eget liv. Det er et demokratisk problem – og det må tas på alvor.

Vi vil ha en kommune som møter folk, ikke styrer over hodene deres.

Innbyggerne skal få innsikt i beslutninger før de tas, ikke etter at alt er låst. Politikken må bli tilgjengelig, forståelig og åpen – ikke pakket inn i byråkratspråk, som bare skaper avstand.

Digitale verktøy, tydelig språk og ekte dialog skal gjøre det enklere å delta, mene noe og påvirke. Når innbyggerne bruker stemmen sin, skal kommunen lytte – virkelig lytte.

Bydelsutvalg, borgerpanel og åpne møter skal ikke være pynt, men reelle arenaer for innflytelse. Når folk tar seg tid til å engasjere seg, skal det ha konsekvenser. Innspill skal ikke havne i en skuff. Medvirkning skal være reell, ikke en formalitet. De skal inn i beslutningene.

Mangfoldet i Stavanger er en styrke, ikke et hinder. Vi skal sørge for at alle – unge, eldre, minoriteter, arbeidstakere, foreldre, nyinnflyttede – blir invitert inn i fellesskapet.

Demokrati fungerer bare når folk blir tatt på alvor. Det lover vi å gjøre.

Politikken skal ikke glemmes bort. Innbyggerne skal påvirke før beslutninger tas. Språket skal være klart. Åpenhet og innsyn styrkes. Stavanger skal være Norges mest tilgjengelige kommune.

KAPITTEL 9 – UNGDOMSPOLITIKK

En trygg framtid for unge starter med et samfunn der arbeid og muligheter finnes lokalt.

Ungdom i Stavanger skal ikke bare få lov til å snakke – de skal få være med og bestemme. INP vil gjøre ungdomsrådet til en reell kraft, styrke psykisk helse og sikre trygge, mangfoldige fritidstilbud for alle unge. Vi vil gi ungdom plass, ansvar og muligheter – ikke flere pekefingre. Stavanger skal være en by der unge kjenner at de betyr noe, og at fremtiden faktisk har rom for dem.

Altfor lenge har ungdomspolitikken i Stavanger vært full av pene formuleringer som ikke betyr noe i praksis. Unge får mikrofon – men ikke makt. Det skal vi gjøre noe med. De får lov å snakke – men ikke bestemme. Det skal endres.

Ungdomsrådet skal være en reell kraft, ikke en dekorasjon. Når unge peker på problemer, muligheter eller løsninger, skal det få betydning. Ikke symbolske nikk fra voksne som allerede har bestemt seg.

Vi vil gi unge trygge, mangfoldige og tilgjengelige fritidstilbud – for alle. Ikke bare for de som allerede er aktive eller privilegerte. Gaming, idrett, musikk, kunst, motor, teknologi og kreative miljøer skal få vokse, støttes og tas på alvor.

Ungdom trenger steder der de kan finne seg selv – ikke flere pekefingre.

Psykisk helse skal være en hovedsatsing. Tidlig innsats for unge sparer kommunen for store kostnader senere. Ikke en bisetning. Unge møter et press vi voksne knapt forstår, og kommunen må møte dem med støtte, tilgjengelighet og profesjonell hjelp. Ikke med ventelister.

Vi vil erstatte dommedagsretorikk med realistisk framtidstro. Stavanger skal være en by der unge kjenner at de har en plass – og en vei videre.

Unge er ikke et problem som skal håndteres. De er en ressurs som skal løftes.

Ungdom skal tas på alvor. Fritidstilbud for alle, styrket psykisk helse, og et ungdomsråd med reell påvirkning. Stavanger skal gi unge en framtidstro som er praktisk og ekte.

KAPITTEL 10 – KULTUR OG FRIVILLIGHET

Fellesskap før prestisje

Et levende kulturliv vokser best i en kommune der arbeidsplasser gir rom for fellesskap.

Kultur i Stavanger skapes av folk – i korps, kor, idrettslag, bandrom, ungdomshus og frivillige fellesskap. INP vil prioritere breddekultur og frivillighet fremfor dyre prestisjeprosjekter som binder opp milliarder. Offentlige midler skal gå til aktivitet, mennesker og innhold – ikke til signalbygg. Stavanger skal være en by der mange får delta, ikke en by der noen få prosjekter tar all plassen.

Kultur er ikke store bygg og røde løpere. Kultur er folk. Kultur er det som skjer når mennesker møtes, skaper noe sammen og kjenner tilhørighet i hverdagen.

I Stavanger skapes kulturen i korps, kor, amatørteater, bandrom, ungdomshus, idrettslag, frivillige organisasjoner og lokale initiativ. Det er her bredden lever. Det er her nye talenter vokser fram. Og det er her fellesskapet bygges – nedenfra, ikke ovenfra.

Stavanger INP vil føre en kulturpolitikk som prioriterer breddekultur og frivillighet fremfor kostbare prestisjeprosjekter. Offentlige midler skal brukes til aktivitet, mennesker og innhold – ikke til signalbygg. Vi prioriterer bredde og deltakelse fremfor bygg som binder opp milliarder.

Vi sier tydelig nei til nye kulturbygg og teaterprosjekter til flere milliarder kroner, så lenge grunnleggende kommunale oppgaver som skole, helse og eldreomsorg er under press. Kulturpolitikk kan ikke frikobles fra økonomisk ansvar.

Kommunen skal være en støttespiller for lokale lag, foreninger og amatørmiljøer – ikke en dirigent som styrer kulturlivet ovenfra. Tilskuddsordninger skal være enkle – så frivillige kan bruke tiden sin på aktivitet, ikke papirarbeid

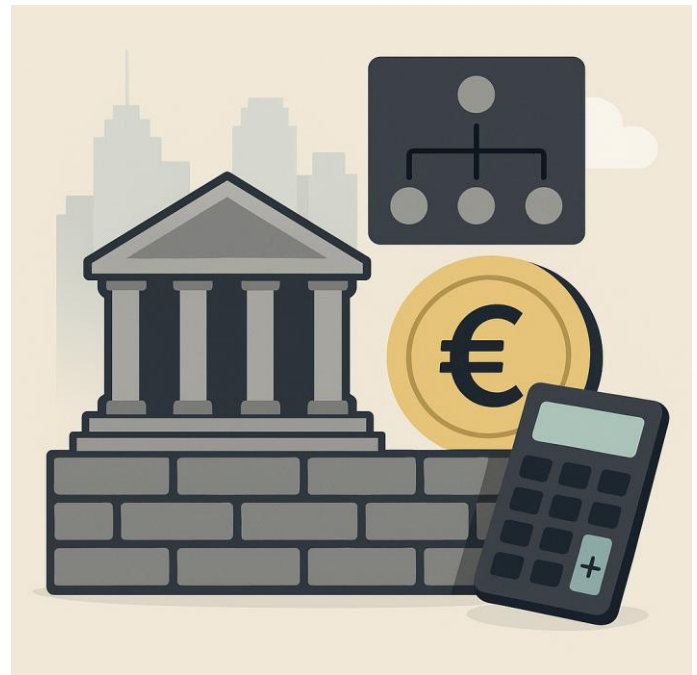
Kultur skaper identitet, trivsel og fellesskap. Nettopp derfor må den være nært folk – ikke fjern, dyr og ekskluderende.

Stavanger skal være en by der mange får delta, ikke en by der noen få prosjekter tar all plassen.

KAPITTEL 11 – ØKONOMI OG ORGANISASJON

Ryddig økonomi starter med verdiskaping – uten arbeid stopper både kommunen og velferden.

INP vil kutte unødvendig byråkrati, redusere konsulentbruk og si nei til kostbare prestisjeprosjekter som ikke løser reelle problemer. Pengene skal brukes der de gjør størst forskjell: i skole, helse, eldreomsorg og nærmiljø. En ryddig kommune er en rettferdig kommune – og Stavanger fortjener begge deler.

Stavanger har enorme muligheter, men de forsvinner hvis økonomien styres etter symbolpolitikk og øyeblikkets trender. En kommune kan ikke løpe etter hvert nye prosjekt som lover «grønn gevinst» eller «fremtidens løsninger» uten dokumentert effekt. Det er ikke ansvarlighet. Det er gambling med innbyggernes penger – og det er uansvarlig.

Vi vil ha en økonomi som er stram, forutsigbar og bygget på fakta – ikke på politiske moter.

Kommunen skal bruke pengene der de gjør størst forskjell: i skolen, i eldreomsorgen, i helse, i nærmiljøene. Ikke på kostbare klimaprogrammer uten målbar effekt, ikke på unødvendige konsulenter, og ikke på byråkratiske omorganiseringer som bare flytter papir, ikke resultat.

Vi vil kutte byråkrati – men med klokskap. Det betyr ikke knusing av tjenester. Det betyr å fjerne alt som stjeler tid fra dem som faktisk gjør jobben. Systemer skal hjelpe folk – ikke stå i veien for dem.

Digitalisering og teknologi skal gi raskere saksbehandling, bedre oversikt, mindre dobbeltarbeid og mer innsyn. Det handler om effektivitet – men også om tillit. Når kommunen fungerer bedre, får innbyggerne mer igjen for hver krone.

Vi vil åpne for innovasjon, forenkle regler for næringsliv og gi småbedrifter rom til å vokse. Stavanger er ikke en by som skal stå i veien for egne innbyggere.

Innbyggerne skal få større innflytelse over budsjettprioriteringer. Demokratiet blir sterkere når folk faktisk merker at stemmen deres betyr noe – ikke bare hvert fjerde år, men i hverdagen.

En kommune som styrer ryddig, styrer rettferdig. Det er slik vi bygger et Stavanger som fungerer for folk – ikke bare for systemet. En ryddig kommune er grunnmuren for et rettferdig Stavanger. Mindre byråkrati, færre konsulenter, tydeligere prioriteringer og smartere drift. Pengene skal brukes der de gjør mest nytte: skole, helse, omsorg og nærmiljø.

Stavanger INP vil prioritere det viktigste først: skole, helse, eldreomsorg og trygghet i hverdagen.

Derfor sier vi nei til kostbare prestisjeprosjekter som binder milliarder uten å løse reelle problemer.

Konkret betyr det:

- Nei til flere bussveier som fordyrer byen og gjør hverdagen mer upraktisk
- Nei til kulturbygg og signalprosjekter til flere milliarder
- Nei til dyre klimaprogrammer uten dokumentert effekt

Pengene skal brukes der folk merker det – ikke der politikere får klippet snorer.

Dette er **ikke populisme**.

Det er **styringsvilje**.

Dette er forskjellen på politikk som forklarer – og politikk som handler.

Kapittel 12 – Små- og mellomstore bedrifter:

Når lokale bedrifter lykkes, får hele Stavanger mer trygghet, flere jobber og sterkere tjenester.

Det er her folk jobber, her lærlinger får sjansen og her verdiene skapes som betaler for skole, helse og omsorg. INP vil gjøre det enklere å starte, drive og vokse – med mindre byråkrati, raskere saksbehandling og en kommune som faktisk hjelper. Når småbedriftene lykkes, lykkes hele Stavanger.

Små- og mellomstore bedrifter er ikke en interessegruppe. De er hverdagen i Stavanger. Det er her folk jobber, det er her lærlinger får plass, og det er her verdiene skapes som betaler for skole, helse og eldreomsorg.

Når småbedriftene sliter, merker hele byen det – raskt. Når de går godt, får flere trygg jobb, kommunen får stabile inntekter, og færre trenger offentlige ordninger. Derfor er dette ikke bare næringspolitikk. Det er velferdspolitikk.

I dag møter mange småbedrifter en kommune som er for tung, for treg og for lite forutsigbar. Saksbehandling tar for lang tid. Kravene er tilpasset store konsern. Offentlige tilbud er så kompliserte at lokale aktører ikke engang prøver. Resultatet er færre lokale jobber og mer makt samlet hos de største.

INP vil snu dette.

Raskere saksbehandling

En liten bedrift tåler ikke å vente i måneder på svar. Når en søknad blir liggende, står investeringer stille og jobber settes på vent. INP vil sette klare tidsfrister i kommunen, slik at bedrifter vet hvor de står – og kan planlegge.

Flere kommunale innkjøp fra lokale bedrifter

Stavanger kommune kjøper inn for store beløp hvert år. Mer av dette skal gå til lokale småbedrifter. Det betyr at skattepengene i større grad blir igjen i byen – som lokale jobber, lokale lærlingeplasser og lokal verdiskaping.

Rettferdige anbud – flere kan delta

INP vil forenkle og dele opp anbud slik at små og mellomstore bedrifter faktisk kan konkurrere. Kommunen skal ikke stille krav som bare store konsern klarer å oppfylle. Konkurransen skal handle om kvalitet og pris – ikke papirarbeid.

Forutsigbare skatter og avgifter

Småbedrifter lever ikke av budsjetter i fireårsperioder. De lever måned for måned. Stadige endringer i avgifter og krav gjør det risikabelt å ansette og investere. INP vil ha stabile og forutsigbare rammer, slik at bedrifter tør å ta folk inn – nå, ikke “en gang senere”.

En kommune som hjelper – ikke mistenkeliggjør

Næringsdrivende skal møtes med veiledning, ikke automatisk kontroll. Kommunen skal være en samarbeidspartner som hjelper bedrifter å lykkes, ikke en motpart som leter etter feil.

Flere lære plasser – enklere for små bedrifter å bidra

Yrkesfag og fagarbeidere er ryggraden i Stavanger. INP vil gjøre det enklere og tryggere for små bedrifter å ta inn lærlinger, slik at unge får jobbmuligheter og bedriftene får kompetansen de trenger.

Dette er INPs kjerne:

Når små- og mellomstore bedrifter får vokse, får folk jobb.

Når folk har jobb, får kommunen inntekter.

Når kommunen har inntekter, kan vi levere velferd uten å jage folk med nye avgifter.

Derfor er dette et løfte:

Stavanger skal bli Norges beste kommune å drive liten og mellomstor bedrift i – ikke på papiret, men i praksis.

KAPITTEL 13 – HVEM HAR ANSVARET NÅR NOE GÅR GALT?

Den som skaper verdiene, fortjener en kommune som styres med ansvar, åpenhet og respekt.

Stavanger trenger tydeligere styring og klarere ansvarslinjer. Når noe går galt i kommunen, skal det ikke bortforklares eller dyttes nedover i systemet – det skal tas tak i. INP vil ha en styringsmodell der ansvar er tydelig, beslutninger er åpne, og innbyggerne vet hvem som faktisk står til rette. Politikk skal ikke være et ekko av forklaringer, men et verktøy for handling.

Mange i Stavanger kjenner på den samme frustrasjonen: Når noe ikke fungerer i kommunen, er det nesten umulig å finne ut hvem som faktisk har ansvaret. Skolen mangler ro. Helsetjenester svikter. Prosjekter blir dyrere enn lovet. Men når folk spør hvem som har bestemt dette, får de sjelden et klart svar.

Det er ikke tilfeldig. Det er et resultat av hvordan byen styres i dag.

Stavanger styres etter formannskapsmodellen. Det betyr i praksis at nesten alle partier sitter rundt samme bord og deler på ansvaret. Det høres fint ut, men i virkeligheten betyr det ofte at ansvaret blir delt så mye at det forsvinner. Når alle har vært med på beslutningen, er det også ingen som står igjen og tar regningen når det går galt.

For vanlige folk oppleves dette slik: Man stemmer ved valg, men etterpå er det uklart hvem man egentlig har gitt makt til. Politikken flyter sammen. Kritikkk møtes med forklaringer. Og systemet beskytter seg selv.

INP mener dette er feil vei å gå.

Vi vil at Stavanger skal styres på en måte folk forstår. En måte der det er lett å se hvem som bestemmer – og lett å stille dem til ansvar. Derfor vil vi gå bort fra formannskapsmodellen og over til parlamentarisk styring.

Hva betyr det i praksis?

Det betyr at byen får et byråd som faktisk styrer. Et byråd som legger fram sin politikk, tar beslutninger og står åpent for kritikk. Når byrådet gjør noe bra, skal de få æren. Når de gjør noe galt, skal de stå til ansvar – ikke gjemme seg bak kompromisser og utvalg.

Med parlamentarisme blir det tydelig hvem som har makten. Og viktigere: hvem som har ansvaret.

For deg som innbygger betyr det at stemmen din teller mer. Du vet hvem du stemmer på, hva de står for, og hva du kan holde dem ansvarlige for. Hvis politikken ikke fungerer, kan byrådet kastes. Ikke etter fire år med bortforklaringer, men når tilliten er borte.

Dette handler også om ærlighet i politikken. Uenighet blir synlig. Alternativer blir tydelige. Politikk blir et valg – ikke en grå masse der alt bestemmes bak lukkede dører.

Parlamentarisk styring gjør også kommunen lettere å styre. Politikerne tar ansvar for retning og prioriteringer. Administrasjonen får tydelige oppdrag å gjennomføre. Når noe går galt, vet alle hvor ansvaret ligger. Det gir mindre spill, mindre tåkeprat og mer handling.

INP ønsker ikke makt for maktens skyld. Vi ønsker ansvar der makten er.

Når folk mister tillit til politikken, er det ofte fordi de opplever at ingen står til ansvar. At alt glir. At det alltid er «systemet» som har skylden. Det vil vi gjøre slutt på.

Stavanger fortjener et styresett som folk forstår, kan følge med på og kan si ja eller nei til. Et styresett der det er mulig å stille spørsmålet: Hvem bestemte dette? – og faktisk få et ærlig svar.

Derfor vil INP endre hvordan Stavanger styres.

Ikke for å skape konflikt.

Men for å skape klarhet, ansvar og tillit.

Dette er forskjellen på politikk som forklarer – og politikk som handler.

KAPITTEL 14 - FLYKTNINGER, ANSVAR OG KOMMUNENS GRENSER

En kommune som står støtt økonomisk kan hjelpe på en måte som både er riktig og mulig.

Stavanger skal være en by som hjelper mennesker i nød — men hjelp må være mulig for å være riktig. Dette handler om kapasitet, ikke om mennesker. Vi vil hjelpe – men vi vil hjelpe riktig. INP vil føre en ansvarlig flyktningspolitikk der kapasitet, tjenester og integrering faktisk henger sammen. Vi sier ja til hjelp som virker, og nei til løfter som ikke kan holdes. Raushet uten realisme skaper problemer for både de som kommer og de som bor her — og det er ikke solidarisk.

Stavanger er en by med et stort hjerte. Når mennesker flykter fra krig og uro, er det naturlig å kjenne på et ansvar for å hjelpe. Mange ukrainere har funnet trygghet her hos oss, og det har vi gjort med god vilje og ekte medmenneskelighet.

Men god vilje alene er ikke nok. En kommune kan ikke hjelpe flere enn den faktisk har kapasitet til.

I dag er Stavanger presset hardt. Skolene mangler ressurser. Helse- og omsorgstjenestene er allerede på strekk. Eldreomsorgen kjemper for å levere verdighet i hverdagen. Når vi da tar imot flere flyktninger enn kommunen har økonomi og kapasitet til å følge opp, går det ikke bare utover de nyankomne – det går utover alle.

Det er ikke hjerteløst å si stopp. Det er ansvarlig.

INP mener at Stavanger nå må sette mottak av nye flyktninger på pause, inntil kommunen igjen har økonomi, boliger, skoleplasser og helsetjenester som strekker til. Dette handler ikke om hvor folk kommer fra. Det handler om hva kommunen faktisk klarer å levere uten at kvaliteten bryter sammen.

Når budsjettene presses, skjer det alltid det samme: Det kuttes i skole, helse og eldreomsorg. Det er vanlige folk som betaler prisen. Det er barn som får mindre oppfølging. Eldre som får mindre tid. Ansatte som løper fortere i en allerede tung hverdag.

Det er ikke rettferdig. Og det er ikke bærekraftig.

Hjelp må være helhetlig. Å ta imot mennesker uten å kunne gi dem en trygg skole, god helsehjelp og reell integrering, er ikke solidaritet. Det er symbolpolitikk. Det skaper frustrasjon, utenforskap og slit – både for flyktingene og for lokalsamfunnet.

INP mener at staten må ta et større ansvar. Det kan ikke være slik at kommunene blir sittende med regningen, mens beslutningene tas andre steder. Hvis staten vil at flere skal tas imot, må staten også fullt ut finansiere skole, helse, bolig og oppfølging over tid.

Stavanger skal være en trygg by – for alle som bor her. Det krever at vi kjenner våre egne grenser og tør å si ifra når kapasiteten er brukt opp.

Å ta ansvar betyr også å si: Nå må vi puste. Nå må vi sikre kvaliteten på det vi allerede leverer. Nå må vi ta vare på fellesskapet slik det faktisk er.

Derfor vil INP arbeide for at Stavanger setter mottak av nye flyktninger på pause, inntil videre. Ikke fordi vi ikke bryr oss – men fordi vi bryr oss nok til å ta ansvar for helheten.

ETTERORD – ET VALG SOM BETYR NOE

Når du sitter her og leser dette programmet, handler det egentlig ikke om politikk. Det handler om deg. Om hverdagen din.

Om livet du står i – med alt det rommer av arbeid, ansvar, gleder, bekymringer og alt det som må løses før dagen er omme.

Det handler om morgener som starter før du egentlig er klar. Om unger som skal leveres, jobber som skal gjøres, foreldre som trenger litt ekstra, og en kommune du må kunne stole på når ting buttrer imot. Det handler om at du skal slippe å lure på om skolen fungerer, om helsetjenestene svarer, eller om eldre du er glad i får den omsorgen de fortjener.

Dette programmet er skrevet med deg i tankene. Med din hverdag. Med dine behov. Med vissheten om at livet ikke leves i store ord, men i små øyeblikk – i alt det som må fungere for at du skal få hverdagen til å gå rundt.

For når barnehagen har tid, når skolen gir ro, når helsetjenestene virker, når ungdom får håp og når eldre møtes med varme – da blir livet litt lettere for deg. Og når livet blir lettere for deg, blir Stavanger en bedre by for alle.

Det er derfor dette programmet finnes. For at du skal kunne kjenne deg igjen. For at du skal kunne kjenne deg trygg. For at du skal kunne kjenne at kommunen faktisk er til for deg – ikke omvendt.

Stavanger er ikke summen av planer og budsjetter. Stavanger er summen av mennesker som deg. Mennesker som står på, som skaper, som bærer, som bryr seg.

Og det er deg dette programmet er skrevet for.

Hva slags Stavanger vil du ha?
INP kan hjelpe deg!

<https://inpartiet.no>

e-post: jan.inge.selvik@ionp.no